

УДК: 37.091.3:796

DOI: <https://doi.org/10.24195/2414-4665-2017-8-22>**Анастасія Олександрівна Мельнік,**

кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри теорії і методики фізичного виховання,

Валентина Петрівна Черній,

кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри теорії і методики фізичного виховання,

Центральноукраїнський педагогічний університет імені Володимира Винниченка,

вул. Шевченка 1, м. Кропивницький, Україна

ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ ДО НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

У статті розглядається проблема формування мотивації до навчання майбутніх учителів фізичної культури засобами інноваційних технологій як однієї з необхідних педагогічних умов професійної підготовки спеціалістів галузі фізичного виховання і спорту. Визначено актуальність проблеми впровадження інноваційних технологій в освітній процес факультетів фізичного виховання. Організація інноваційного навчання передбачала моделювання життєвих ситуацій, використання рольових ігор, функціональної музики в процесі вивчення циклу дисциплін професійної і практичної підготовки. З'ясовано, що концептуальною стратегією формування готовності майбутніх учителів до професійної діяльності є підвищення мотивації студентів до навчання, яка формувалася поетапно. Перший етап характеризується усвідомленням спонукання, яке полягало в розумінні його предметного змісту, способів дії та результату. Другий етап передбачає прийняття мотиву. Усвідомлене спонукання перетворюється на особистісний мотив, запропоновані засоби внутрішньо прийняті студентами, тобто співвіднесені з ієрархією особистісних пізнавальних цінностей. Третій етап пов'язаний з реалізацією мотиву, на якому його спонукальна функція поєднувалася з функцією задоволення потреби. На четвертому етапі мотив закріплювався в характері студента, перетворювався на властивість особистості, тобто на потенційні спонукання. Кінцевим етапом в розвитку мотивів була актуалізація потенційних спонукань, тобто відповідний вияв їх як рис особистості в умовах внутрішньої або зовнішньої необхідності. З метою впровадження в навчальний процес обраних експериментальних засобів навчання було попередньо з'ясовано стан викладання і бажання відвідування студентами факультету фізичного виховання занять з циклу фахових дисциплін. Застосування інноваційних технологій дозволило встановити певні вимоги до організації і проведення практичних занять. Структура таких занять передбачає дидактичну мотивацію, оголошення теми та очікуваних навчальних результатів, надання необхідної інформації, застосування новітніх засобів, підведення підсумків, оцінювання результатів академічної діяльності. Доведено, що методика викладання фахових дисциплін з використанням ігрових технологій та функціональної музики сприяє формуванню у студентів професійно-орієнтованих цінностей, навичок і вмінь необхідних для майбутньої професійної діяльності.

Ключові слова: мотивація, освітній процес, інновації, студент, ігрові технології, функціональна музика.

Вступ

Нова гуманістично-інноваційна парадигма освіти ґрунтується на принципах людиноцентризму, кооперації, поваги до людини й підтримки її ініціативи, спирається на суб'єктивний досвід, свободу вибору, творчості й самореалізації тощо. Основні напрями державної політики у сфері вищої освіти визначені Конституцією України, Національною доктриною розвитку освіти України у XXI ст., законами України «Про освіту» та «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», указами Президента України та постановами Кабінету Міністрів України [9, с. 4].

У сучасних умовах в якісно новому аспекті розглядається проблема розвитку і використання людського потенціалу. Суспільство створює певні об'єктивні умови для творчих проявів особистості, яка є тією структурною одиницею суспільства, що здатна до творчого перетворення світу. Саме на особистісному рівні формуються і реалізуються дійсні

людські можливості, з яких у кінцевому підсумку складаються можливості суспільства [4, с. 67].

Особливу значущість для вищої освіти сьогодення набуває формування й розвитку у структурі особистості вчителя конкурентоспроможності як системоутворюючої ознаки фахової компетентності [1, с. 22]. За даними В. І. Бондаря, професійна підготовка майбутнього вчителя повинна спрямовуватись на формування професійних знань, умінь, якостей, які забезпечують комплексну характеристику особистості, що здатна змінювати на краще суспільне життя і себе, аналізувати й оцінювати наслідки цих змін, доводити цінність власних думок, інновацій іншим людям. Важливою складовою комплексної характеристики особистості майбутнього вчителя є інтелектуально-творчі уміння [3, с. 2]. Майбутній фахівець повинен бути здатним до творчої організації навчально-виховного процесу, здійснювати наукові дослідження педагогічного процесу, вільно володіти методологією педагогіки, опанувати новими технологіями та ін-

формаційними системами, узагальнювати передовий педагогічний і методичний досвід, критично оцінювати результати власної роботи, творчо працювати у напрямку професійного самовдосконалення [8, с. 106].

Аналіз структури професійної підготовки учителя фізичної культури дав змогу виокремити основні фахові компетенції й типові завдання його діяльності, врахування яких дає змогу розробити зміст методологічної, теоретичної і практичної підготовки фахівця-освітителя.

Однією з актуальних педагогічних умов професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури є мотивація їхньої навчально-пізнавальної діяльності, яка спонукає студентів виявляти розумову активність, робить процес навчання глибшим, усвідомленим і привабливим [5, с. 44].

Виховання інтересу до освітнього процесу передбачає реалізацію багатьох методичних прийомів, пошук і застосування різних технологій навчання, а саме інтерактивних, які забезпечать творчу, цікаву інтерпретацію навчальної діяльності студентів.

Пізнавальний інтерес, на нашу думку, являє собою окремий його тип у вигляді психологічного утворення: його вибіркового характеру, єдності об'єктивного і суб'єктивного, наявності у ньому інтелектуальних і емоційно-вольових процесів. Специфіка пізнавального інтересу в основному закладена в його об'єкті (знання і процес їх здобуття).

Метою дослідження є експериментальне обґрунтування застосування інноваційних технологій у формуванні мотивації до навчання та їх впливу на активізацію пізнавальної діяльності студентів.

В процесі дослідження вирішувалися такі завдання:

- дослідити особливості мотиваційної діяльності студентів факультету фізичного виховання;
- вивчити характер та ступінь впливу інноваційних технологій на формування знань, умінь і навичок майбутніх учителів фізичної культури в процесі фахової підготовки;
- експериментально обґрунтувати методику підвищення мотивації студентів до вивчення програмного матеріалу циклу професійної і практичної підготовки засобами ігрових технологій та функціональної музики.

Методи дослідження

Науково-дослідна робота виконувалася на базі Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. Дослідження проводилося у три етапи: на *першому* етапі проаналізовано філософські, психолого-педагогічні джерела, нормативні документи Міністерства освіти і науки України; визначено мету, об'єкт, предмет дослідження; конкретизовані основні поняття щодо досліджуваної проблеми, конкретизовано завдання й розроблено план дослідження, програму констатувального етапу експерименту; на *другому* етапі прове-

дено констатувальний експеримент, здійснено аналіз досліджуваної проблеми, виокремлено інноваційні засоби формування мотивації студентів до навчальної діяльності; визначено перспективні напрями щодо подальшого удосконалення підготовки майбутнього вчителя фізичної культури; на *третьому* етапі (формульованому) організовано й проведено формульовальний експеримент для перевірки змісту підвищення мотивації майбутніх учителів фізичної культури до навчальної діяльності, визначено ефективність запропонованих методик організації освітнього процесу.

Для визначення рівня сформованості мотивації студентів факультету фізичного виховання до освітнього процесу на констатувальному етапі ми провели анкетування за модифікованою методикою Н. Г. Лусканової [7, с. 139]. В опитуванні взяли участь студенти третіх (66 осіб) і четвертих (46 осіб) курсів факультету фізичного виховання.

Результати анкетування оцінювались наступним чином: рівень мотивації студентів визначався за кількістю балів, які можна отримати за кожну з трьох відповідей на питання анкети.

Перший рівень: 25-30 балів – високий рівень мотивації студентів.

Такі студенти мають пізнавальний мотив, прагнення найбільш успішно виконувати поставлені завдання. Вони чітко виконують усі вказівки викладача, сумлінно і відповідально ставляться до проблем, дуже переймаються, якщо отримують незадовільні оцінки.

Другий рівень: 20-24 бали – добра стійка мотивація.

Подібний рівень мотивації є середньою нормою. Дані показники мають більшість студентів, які успішно справляються з навчальною діяльністю. Вони орієнтуються в навчальних ситуаціях, але менше проявляють себе при відповідях на питання.

Третій рівень: 15-19 балів – позитивне ставлення до університету, але більше проявляють себе у спортивно-масовій роботі.

Такі студенти досить комфортно почуваються в університеті, однак частіше ходять туди, щоб поспілкуватися з друзями, викладачами. Їм подобається відчувати себе студентами. Пізнавальні мотиви у них сформовані меншою мірою, і навчальний процес їх мало приваблює.

Четвертий рівень: 10-14 балів – низький рівень мотивації.

Студенти неохоче відвідують університет, під час занять часто займаються сторонніми справами. Відчують серйозні труднощі у навчальній діяльності. Перебувають у стані нестійкої адаптації до університету.

П'ятий рівень: нижче 10 балів – негативне відношення до університету.

Студенти відчувають серйозні труднощі в навчанні: вони не справляються з навчальною діяльністю, відчувають проблеми у спілкуванні з одногрупниками, у взаєминах з учителем. Студенти мо-

жуть виявляти агресію та відмовлятися виконувати завдання.

Після впровадження в освітній процес факультету фізичного виховання функціональної музики та комплексу ігрових технологій ми виявляли індекс задоволеності студентів експериментальної групи запропонованими інноваціями, який визначили за формулою:

$$I = (a(+1) + b(+0,5) + c(0) + d(-0,5) + e(-1)) : N, \text{ де}$$

a (+1) – максимум задоволеності;

b (+0,5) – задоволеність загалом;

c (0) – невизначене і байдуже ставлення;

d (- 0, 5) – незадоволені;

e (- 1) – максимум незадоволеності;

N – кількість опитуваних.

Результати дослідження

В результаті аналізу науково-педагогічної літератури нами з'ясовано, що майбутнє сучасної професійної підготовки – за дидактичною системою навчання, яка вкладається у схему: студент – технологія – викладач, за якої останній перетворюється на педагога-методолога, технолога, а студент стає активним учасником процесу навчання. Використання будь-яких дидактичних засобів має бути узгодженим з усією системою навчання, співвідноситись з її принципами і цілями. Це означає, що дії студентів мають бути вмотивованими, вправи повинні зумовлювати зверненість та ситуативність, які є характерними для реального процесу спілкування [2, с. 6].

Проаналізувавши досвід роботи провідних науковців в галузі професійної освіти, було з'ясовано, що пізнавальна активність виступає як якість особистості майбутнього фахівця і є важливою умовою його самореалізації.

Пізнавальна активність характеризується через діяльність, та без діяльності пізнавальної активності не існує. Ми вважаємо, що слід звертати увагу на такі аспекти активної діяльності, як вибірковість, вмотивованість, енергійність, потребу.

Дослідження цієї проблеми, оволодіння теоретичним матеріалом дало змогу обґрунтувати вибір форм і методів науково-дослідної роботи, які сприяють формуванню мотивації до навчання майбутніх учителів фізичної культури. Одним із раціональних засобів є використання інноваційних методів навчання на практичних заняттях зі спортивно-педагогічних дисциплін, які здійснюються шляхом активної взаємодії «студент – викладач – студент».

Процес формування мотивації до навчання майбутніх учителів фізичної культури здійснювався у такій послідовності:

1) створення умов для появи мотивації до навчання, що сприяють виникненню потреби в знаннях та уміннях;

2) формування позитивного ставлення до навчального предмету і до діяльності, надання можливості пережити успіх, радість від продуктивності;

3) організація діяльності, в умовах якої формується справжній пізнавальний інтерес.

Для формування мотивації до навчання майбутніх учителів фізичної культури, на нашу думку, найбільш ефективними є такі інноваційні практичні методи як «груповий», «ігрових технологій» та «арт-терапія».

Так, метою групового методу є розвиток студента як суб'єкта навчальної діяльності. Така робота сприяє активізації і результативності навчання студентів, вихованню між ними гуманних стосунків, самостійності, вмінню доводити та відстоювати свою точку зору, а також прислуховуватись до думки однокурсників, відповідальності за результати своєї праці.

Анкетування за Н. Г. Лускановою дозволило оцінити ставлення студентів до навчання, викладання навчального матеріалу, виявити рівень їх мотивації до професійної діяльності та міжособистісні стосунки з одногрупниками. Так, 84,0% студентів задоволені навчанням на факультеті фізичного виховання і лише 16,0% – не дуже. Більшість опитуваних часто спілкуються з батьками про навчання (56,0%) та 44,0% – іноді говорять з ними про університет. На питання «Ти бажаєш, щоб у тебе були менш вимогливі викладачі?», 56,0% студентів відповіли негативно, 33,0% – не визначились з відповіддю та 11,0% – хотіли б цього. Більшість респондентів мають багато друзів у групі (62,0%), що свідчить про їхню комунікативність та бажання пізнавати один одного, 38,0% – мають декілька друзів. У результаті анкетування в експериментальній групі високий рівень сформованості професійного інтересу до навчальної роботи мають 63,4% студентів, середній – 15,18% і 21,42% – низький. В контрольній групі відповідно: високий рівень – 57,14% респондентів, середній – 18,75%, низький – 24,11%.

У результаті анкетування в експериментальній групі високий рівень мотивації до навчальної роботи мають 63,4% студентів, середній – 15,18% і 21,42% – низький. У контрольній групі відповідно: високий рівень – 57,14% респондентів, середній – 18,75%, низький – 24,11%.

Це опитування дає змогу зробити висновок, що більшість студентів (60,27%) мають добру стійку навчально-пізнавальну мотивацію. Такі показники мають більшість респондентів, які успішно справляються з навчальною діяльністю. Вони орієнтуються в дидактичних ситуаціях, однак менш активні у відповідях на питання. 16,97% студентів мають позитивне ставлення до університету, більше виявляють себе в позааудиторній роботі. Такі студенти досить комфортно почуваються в університеті, проте частіше ходять до нього, щоб поспілкуватися з друзями й викладачами. Їм подобається бути студентами, хоча пізнавальні мотиви в них сформовано меншою мірою, і навчальний процес їх мало приваблює. 22,77% респондентів мають низький рівень мотивації. Такі сту-

денти неохоче відвідують університет. Під час занять часто займаються сторонніми справами. Відчувають серйозні труднощі в навчальній діяльності й перебувають у стані нестійкої адаптації до педагогічного процесу ВНЗ.

Дані рівня сформованості мотивації студентів до навчання на констатувальному етапі представлено в таблиці 01.

Таблиця 1.

Рівень сформованості мотивації студентів до навчальної роботи

Група	Рівень сформованості мотивації студентів до навчальної роботи					
	Кількість студентів	Високий рівень(%)	Кількість студентів	Середній рівень (%)	Кількість студентів	Низький рівень(%)
ЕГ (n=112)	71	63,4	17	15,18	24	21,42
КГ (n=112)	64	57,14	21	18,75	27	24,11
Середній показник		60,27		16,97		22,77

Було визначено, що найцікавішою ознакою підвищення мотивації студентів до навчання є інновації у подачі матеріалу.

Організація інноваційного навчання передбачала моделювання життєвих ситуацій, використання ігрових технологій, арт-терапії (функціональної музики) в процесі вивчення циклу дисциплін професійної і практичної підготовки завдяки груповому методу. Педагогічне спостереження за навчальним в процесом показало, що використання ігор та ігрових ситуацій, цікавих вправ дає можливість сформувати професійний інтерес, створити позитивне ставлення до опанування матеріалом, стимулювати самостійну діяльність, здійснювати індивідуалізацію і диференціацію навчання.

Упровадження в навчальний процес студентів факультетів фізичного виховання комплексу ігрових технологій наразі має достатню перевагу перед іншими методами організації і проведення занять з циклу дисциплін професійної підготовки і перебуває на вищому щаблі їхніх інтересів, тому використання цієї методики сприятиме оптимальному розв'язанню проблеми мотивації студентів до навчальної роботи. Реалізовану методику засновано на переважному використанні рухливих ігор різної інтенсивності, спрямовано на комплексний розвиток фізичних якостей і вдосконалення рухових навичок студентів факультетів фізичного виховання. 0

Ігрові завдання застосовувалися в різних частинах занять з теорії і методики викладання фахових дисциплін. Зокрема, у вступній частині використано ігри для організації студентів, здійснення загальної та спеціальної розминки, підготовки організму до виконання основних завдань та підвищення емоційного стану студентів (близько 20% від загального часу заняття). Ігри мали помірний характер інтенсивності. На початку та в кінці вступної частини було рекомендовано комунікативні ігри для підвищення енергетичного ресурсу групи студентів, формування позитивного емоційного настрою на продовження заняття.

Умовно ми поділили їх на «Ігри-енергізатори» та «Ігри-оптимізатори». Метою комунікативних ігор вступної частини є розвиток рефлексії, яка виявляється в осмисленні власних дій та станів, пізнанні свого внутрішнього світу, а також у формуванні позитивного образу «Я». В основній частині занять використано поєднання рухливих ігор та ігрових вправ відповідно до теми з метою вивчення, закріплення та вдосконалення нових рухових дій (близько 50% часу заняття). Заключну частину занять представлено використанням ігор та ігрових вправ низької інтенсивності для зниження активності й фізіологічного навантаження студентів факультетів фізичного виховання, доведення організму до стану спокою (близько 10% часу заняття).

Такі види занять максимально стимулювали пізнавальну самостійність, творчу активність та ініціативу студентів, а саме мотивували їх до навчання.

Аналіз стану відвідування студентами навчальних занять протягом експерименту дав змогу встановити, що пропуски у відсотковому відношенні зменшились у середньому на 8,2%. Порівняльна характеристика успішності студентів факультетів фізичного виховання протягом експерименту засвідчує про те, що відсоток їхньої успішності покращився на 9,4%. Так, на початку експерименту відсоток успішності становив 65,3%, а після завершення – відповідно 74,7%. З огляду на покращення результатів стану відвідування студентами факультетів фізичного виховання навчальних занять можна стверджувати про поліпшення показників їх успішності.

Для визначення рівня підвищення мотивації майбутніх учителів фізичної культури до навчання та ефективності реалізації комплексу ігрових інновацій протягом експерименту ми провели в експериментальній групі повторне анкетування.

Результати представлено в таблиці 2.

Таблиця 2.

Результати повторного опитування студентів експериментальної групи

Рівні	На початку експерименту		Після впровадження методики		Показник покращення
	%	Абс. (n=112)	%	Абс. (n=112)	
Високий	63,4	71	73,21	82	+ 9,81
Середній	15,18	17	20,54	23	+5,36
Низький	21,42	24	6,25	7	- 15,17

Отже, на основі анкетування майбутніх учителів фізичної культури на формувальному етапі експерименту було з'ясовано, що рівень розвитку їхньої мотивації в середньому покращився на 10,11%.

Зокрема, 73,21% респондентів мають високий рівень; 20,54% – середній та 6,25% опитуваних – низь-

кий рівень сформованості професійного інтересу до навчальної діяльності (див. рис. 1).

Такі суттєві зрушення засвідчують про сформованість у студентів факультетів фізичного виховання пізнавальних мотивів, зацікавленість навчальним процесом, бажання відвідувати академічні заняття та стійку адаптацію до університету.

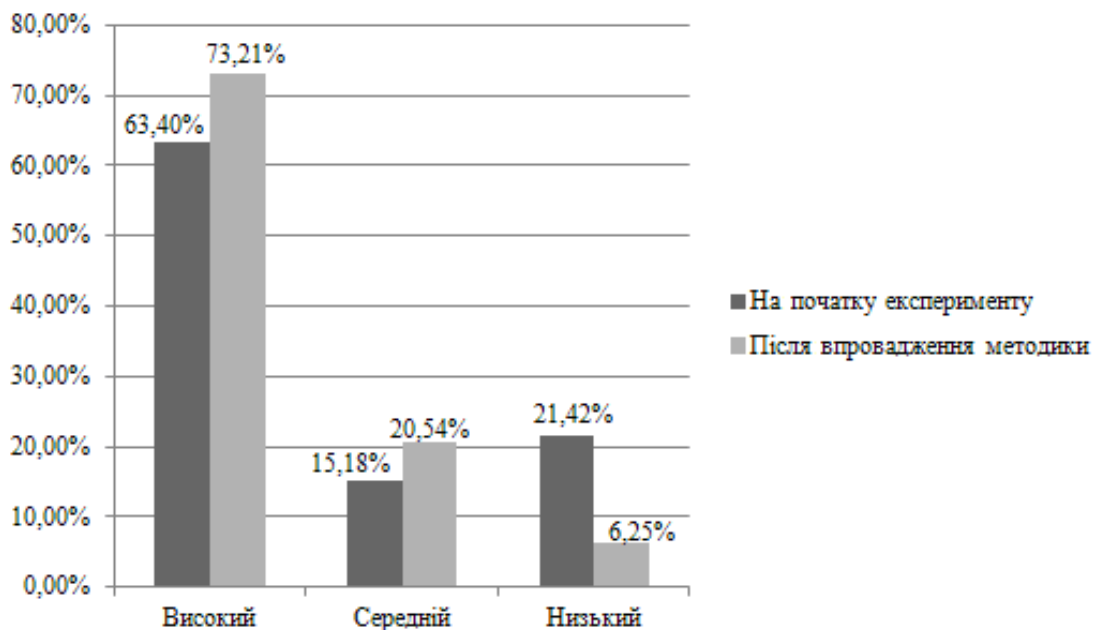

Рис. 1. Рівні сформованості мотивації до навчання студентів до та після проведення експерименту

На основі здійсненого аналізу стану відвідування, показників успішності та проведеного анкетування ми з'ясували, що в системі цінностей багатьох студентів навчання знаходиться не на першому місці: для них важливі не пізнавальні завдання і процес їх розв'язання, а здебільшого формальна оцінка рівня знань (залік, екзамен). Тому наступним етапом, з метою допомоги студентам глибше зрозуміти сенс засвоєння знань власне для себе, ми визначили запровадження в освітній процес арт-терапії (функціональної музики).

Під час вивчення фахових дисциплін практичного циклу галузевого стандарту вищої освіти відповідно до спеціальності за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр» (теорії і методики викладання гімнастики, теорії і методики викладання

спортивних ігор, теорії і методики викладання рухливих ігор і забав, ритміки і хореографії, лікувальної фізичної культури, організації і методики оздоровчої фізичної культури, спортивно-педагогічного вдосконалення та дисциплін вільного вибору студентів) ми запропонували науково обґрунтовану методику проведення на факультетах фізичного виховання занять засобами функціональної музики.

Експериментальною методикою передбачене засвоєння темпу рухів у зростаючій послідовності. Спочатку робота над розвитком темпу і ритму здійснювалася шляхом рухового моделювання контрастних темпів (швидко – повільно), потім студентам факультетів фізичного виховання пропонувалися завдання на відтворення трьох градацій темпу в русі під час ходьби, бігу, ритмічно-гімнастичних вправ і поступово

додавались складні дії на диференційоване сприйняття відтворення змін темпу музичного супроводу (прискорення – уповільнення). У процесі занять виявлено, що для підвищення активності майбутніх учителів фізичної культури до навчальної діяльності функціональну музику слід застосовувати не впродовж усього заняття, а чергуючи з традиційним навчальним процесом. Такий методичний прийом дає змогу зберегти інтерес студентів, тонізувати їхню нервову систему та позбутися монотонності на заняттях, а саме підвищити мотивацію до навчальної діяльності.

Згідно із формулою було виявлено, що індекс задоволеності опитаних студентів становить:

$$I = (86(+1)+19(+0,5)+6(0)+1(-0,5)+0(-1)): 112 = 0,95, \text{ тобто } 95\%.$$

Отже, використання комплексу ігрових технологій та функціональної музики на академічних заняттях підвищило якість фахової професійно-практичної підготовки, мотивацію студентів факультетів фізичного виховання до навчальної діяльності, покращило їхні показники успішності, урізноманітніло зміст занять, значно підвищило інтенсивність навчального процесу, забезпечило інтенсифікацію педагогічного впливу, розвиток у студентів творчих і пізнавальних здібностей.

Інформативним показником підвищення мотивації став прояв наполегливості досліджуваних у досягненні значних результатів при опануванні програмного матеріалу спортивно-педагогічного вдосконалення в обраному виді спорту, а саме – у фізичній підготовленості, виконанні спортивних розрядів. У процесі експериментального дослідження встановлено: чим вищий інтерес студента до навчання, тим більше волевих зусиль він проявляє для досягнення поставлених завдань. При цьому волевій зусилля мали місце не лише на заняттях та змаганнях, але і в повсякденному житті: студенти дотримувалися режиму дня, проявляли організованість, самодисципліну.

ЛІТЕРАТУРА

1. Андреев В.И. Диалектика воспитания и самовоспитания творческой личности / В.И. Андреев. – Казань, 1988. – 228 с.
2. Баханов К.О. Інноваційні системи, технології та моделі навчання історії в школі / К.О. Баханов – Запоріжжя: Просвіта, 2000. – 160 с.
3. Бондар В.І. Філософія стандартизації змісту професійної освіти вчителя початкової школи в умовах двоциклової підготовки у ВНЗ / В.І. Бондар // Початкова школа. – 2012. – № 12. – С. 2-3.
4. Демінський О.У. Дидактичні основи оптимізації спортивного тренування: монографія / О.У. Демінський. – К.: 2001. – 238 с.
5. Ильин Е.П. Мотивация и мотивы / Е.П. Ильин. – Санкт-Петербург, 2000. – 512с.

Висновки

Вивчення психолого-педагогічної і спеціальної літератури, узагальнення набутого педагогічного досвіду та проведений формувальний експеримент дали змогу дійти висновку, що розроблена методика викладання фахових дисциплін з використанням інноваційних підходів в освітньому процесі студентів сприяла формуванню у них цінностей, навичок і вмінь, атмосфери співпраці та взаємодії. Проведена науково-дослідна робота дала змогу викладачам факультету фізичного виховання підвищити мотивацію студентів до навчання, стати справжніми лідерами навчальної групи, колективу студентів – відчуті себе повноправними учасниками педагогічного процесу.

Експериментальна активізація пізнавальної діяльності спрямовувалась на удосконалення змісту, засобів, методів та способів навчання, підвищення активності, творчості, самостійності студентів та засвоєння ними знань, умінь та навичок дисциплін циклу професійної і практичної підготовки. Особлива значущість полягала в тому, що учіння спрямовувалося не тільки на сприйняття навчального матеріалу, але й на формування ставлення студента до навчання. Вирішення цієї проблеми було можливе за умови використання комплексу ігрових інновацій та арт-терапії (функціональної музики). Така методика проведення занять з дисциплін фахової підготовки формувала у студентів факультетів фізичного виховання творчу активність та ініціативу, мотивувала їх до навчальної роботи та відтворювала бажання пізнавальної діяльності.

Таким чином, формування готовності майбутнього учителя фізичної культури до професійної діяльності є складним багатогранним процесом і залежить від достатнього рівня сформованості мотивації, яка потребує сукупності педагогічних компонентів, спрямованих на здобуття та розвиток достатнього рівня компетентності у процесі навчання у вищому навчальному закладі і практичній діяльності.

6. Коджаспиров Ю.Г. Функциональная музыка в подготовке спортсменов / Ю.Г. Коджаспиров – М.: Физкультура и спорт, 1987. – 64 с.

7. Мельник А.О. Формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до позакласної роботи у початковій школі: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / Анастасія Олександрівна Мельник. – Кіровоград, 2015. – 252 с.

8. Основи професійного становлення особистості сучасного вчителя. Навчальний посібник / В.В. Радул, В.О. Кравцов, І.М. Михайліченко. – Кіровоград: Імекс – ЛТД, 2007. – 252 с.

9. Торбенко І.О. Методичні рекомендації щодо формування соціально-професійної позиції майбутніх фахівців юридичних спеціальностей / І.О. Торбенко. – Кіровоград: Імекс – ЛТД, 2013. – 40 с.

REFERENCES

1. Andreev, V.Y. (1988). *Dialektika vospitaniya i samovospitaniya tvorcheskoy lichnosti [Dialectics of upbringing and self-education of the creative person]*. Kazan [in Russian].
2. Bakhanov, K.O. (2000). *Innovatsiini systemy, tekhnologii ta modeli navchannia istorii v shkoli [Innovative systems, technologies and models of teaching history at school]*. Zaporizhzhia: Prosvita [in Ukrainian].
3. Bondar, V.I. (2012). Filosofii standartyzatsii zmistu profesiinoi osvity vchytelia pochatkovoї shkoly v umovakh dvotsyklovoi pidhotovky u VNZ [Philosophy of standardization of the content of vocational education of elementary school teacher in the conditions of two-cycle training at universities]. *Pochatkova shkola – Elementary School, 12*, 2-3. [in Ukrainian].
4. Deminskyi, O.U. (2001). *Dydaktychni osnovy optymizatsii sportyvnoho trenuvannia: monohrafiia [Didactic basics of optimization of sports training: monograph]*. Kyiv [in Ukrainian].
5. Ylyn, E.P. (2000). *Motivatsiya i motyvy [Motivation and motives]*. Sankt-Peterburh [in Russian].
6. Kodzhaspyrov, Yu.H. (1987). *Funktsionalnaia muzyka v podhotovke sportsmenov [Functional music in the training of athletes]*. Moscow: Fyzkultura y sport [in Russian].
7. Melnik, A.O. (2015). Formuvannia hotovnosti maibutnikh uchyteliv fizychnoi kultury do pozaklasnoi roboty u pochatkovii shkoli [Formation of readiness of future teachers of physical culture for extra-curricular work in elementary school]. *Candidate's thesis*. Kirovohrad [in Ukrainian].
8. Radul, V.V., Kravtsov, V.O., Mykhailichenko, I.M. (2007). *Osnovy profesiinoho stanovlennia osobystosti suchasnoho vchytelia. Navchalnyi posibnyk [Basics of professional formation of the personality of a modern teacher. Tutorial]*. Kirovohrad: Imeks – LTD [in Ukrainian].
9. Torbenko, I.O. (2013). *Metodychni rekomendatsii shchodo formuvannia sotsialno-profesiinoi pozytsii maibutnikh fakhivtsiv yurydychnykh spetsialnostei [Methodical recommendations for the formation of the socio-occupational position of future specialists in legal specialties]*. Kirovohrad: Imeks – LTD [in Ukrainian].

Anastasiia Melnyk,

*PhD (Candidate of Pedagogical Sciences), senior lecturer,
Department of Theory and Methods of Physical Education,*

Valentyna Chernii,

*PhD (Candidate of Pedagogical Sciences), senior lecturer,
Department of Theory and Methods of Physical Education,*

Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State

Pedagogical University,

1, Shevchenka Str., Kropyvnytskyi, Ukraine

FORMING PHYSICAL CULTURE TEACHERS' MOTIVATION TO STUDY

The article deals with the peculiarities of forming future Physical Culture teachers' motivation for studying by means of innovative technologies as one of the necessary pedagogical conditions of professional training of specialists in the field of physical education and sports. The organization of innovation training included modeling of life situations, use of role-playing games, functional music in the process of studying. In order to determine the level of the students' motivation for studying the modified method of N. Luskanova was applied. The survey involved third-year students (n=66 persons) and fourth-years students (n=46 persons) of the Faculty of Physical Education. The process of forming motivation for training was carried out in the following sequence: the creation of conditions for the emergence of motivation to study, which contribute to the emergence of the need for knowledge and skills acquisition; the formation of a positive attitude to the subject and educational process in general; the organization of activities under conditions of which real cognitive interest was formed. For the formation of motivation of future Physical Culture teachers such innovative practical methods as team work, game technologies and art therapy were used. It has been proved that the method of teaching professional disciplines using game technologies and functional music promotes the formation of students of occupation-related values, skills and abilities, and the most important thing is that it helps to form their motivation to study, which has been proved by the comparison of the survey results before and after implementing the innovative teaching methods.

Keywords: motivation, educational process, innovations, student, game technologies, functional music.

Подано до редакції 29.06.2017

Reviewed by Doctor of Pedagogy, prof. T. Kuchai